

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בש"ת ומ"מ

דף יג.

1. **והקריבו זו קבלת הדם**, ועי' רש"י דכל הפסוק איצטריך מאהל מועד ואילך דקודם לכן מצינו שמשם קיבל את הדם באגנות, והסברא לחלק דשם היה העבודה בבכורות ולא בכהנים, אמנם קשה דהא לקמן כה. דריש "מדם הפר" דם מהפר יקבלנו וא"כ קבלה נאמרה?
2. **יכול שאני מרבה אף שפיכת שיריים וכו'**, וקשה הלא אלו דברים שאין מביאין את הקרבן לכלל אכילה ומה ס"ד דתועיל בהם מחשבת פיגול?
3. **עוד יש להקשות**, כיון דשניהם (שפיכת שיריים והקטרת אימורין) אינם מעכבים א"כ נמצא שהקרבת כפר הוכשר בזריקה ואיך ס"ד שיחזור ויפסל?

ע"ב

1. **טבילת אצבע מפגלת**, והטעם דהוי עבודת הולכה, וקשה הא הוי חצי עבודה דקודם מוליק את הדם למזבח ואז טובל, והרי אין מפגלין בחצי מתיר?

התשובות

1. **בשם הגר"ד איתא** דכל הלימוד כאן בא לומר שצריכים קבלה בכלי שרת (ויל"ע מה ס"ד דרש"י ללמוד מהאגנות דהיו של חול?), **ובשם הגרמ"ד** איתא דכאן נתחדש לקבלה "שם עבודה" עי' בדבריהם בספרי ב"ב.
2. **הגר"ז תי'** דהכא קס"ד שיש דין מיוחד בזריקה שמועיל פיגול מדין ה"מקריב אותו" מלבד מה שמועיל במה שמכשיר לאכילה (וכן נשאר למסקנא, ולכן אינו פוסל רק כשחישב על עבודה שלימה ולא על הזאה אחת, עיי"ש מה שהביא מהגר"ח), והשתא קס"ד דשפיכת שיריים בכלל זריקה, (עי' מ"מ פסוהמ"ק יג' א' שכ"כ, עיי"ש אבן האזל). ועי' **שיעורי הגר"י מ** שתלה זאת בחקירה האם שפיכת שיריים היא דין בקרבן או דין בדם, ולגבי הקטרה אף שאינה מעכבת צ"ל שהיא הגורמת מצוות אכילה, עי"ש.
3. **עי' בגר"ז שתי'** בכמה אופנים, ואחד מהם דאיירי שהקטירו קודם זריקה וכדאמרינן ב-פג: דאם עלו לא ירדו, ועי' ח"י הגר"מ שיש לדון אי שייך פיגול בכזאת הקטרה, וע"ש עוד שתי' דשייך באופן של מחשבין מעבודה לעבודה, **ובאבי עזרי מעה"ק ד'** י' כתב דהנ"מ יהיה לפסול המעשה הקטרה גופא, וי"א שיועיל לאסור הבשר, אף שהקרבת ודאי כשר. (מנח"א, ש"י הגר"ד)

ע"ב

1. **כן הקשה בליקוטי הלכות**, ותי' דחצי מתיר היינו כמו סימן אחד בשחיטה, דאין שחיטה בלי שני סימנים, אבל כאן כל פסיעה ופסיעה היא מלאכת הולכה בפני עצמה (ויל"ע לפי זה אי יוכל לפגל בטבילת אצבע אחת, עי' כ.הגר"ז מנחות יד.), ועי' **בחי' הגר"מ** שביאר דיתכן שיש לה שם עבודה בפנ"ע ורק מדמה אותה להולכה, ועיי"ש מה שיישב עוד לדעת הרמב"ם פסוהמ"ק יז' ג' דטבילת אצבע היא מעבודת הזריקה, וע"ע מש"כ בסמוך בגדרי טבילת אצבע והעבודה שבה.

הערות, הארות, ומראי מקומות

לשמן ושלא לשמן, לכאורה מדובר שחישב במחשבה אחת את שניהם, אמנם מדנקט תרוייהו שלא לשמן ולשמן או לשמן ושלא לשמן מוכח דאיירי בשתי מחשבות במשך זמן העבודה, ועי' תוס' במנחות מב: דנראה דאיירי גם בשתי מחשבות בבת אחת.

רבי שמעון מכשיר בהילוך, והא דאפקיה קרא להולכה בלשון הקרבה, ביאר בפנים מאירות דגם לר"ש אף שכשר אם חישב בהולכה בפסח וחטאת אינו מרצה, ורוב האחרונים פליגי עליה וס"ל דמרצה, וישבו דנקטיה קרא או בשביל חטאת פנימית או כדי לומר דפסולה בזר.

אבל אפשר בלא הילוך, והנה לדעת רבנן שחולקים נראה שמודים שאפשר לבטלה רק שסוברים שעדיין כשעשאה מחשבת שלא לשמה פוסלת בה, אמנם ברמב"ם פסוהמ"ק א' כג' כתב שכהן שקיבל את הדם ועמד במקומו וזרק למזבח נפסל הזבח ולכאורה נראה דא"א לבטל הולכה, אמנם י"ל דבאמת יכול לשחוט קרוב למזבח ולזרוק אלא כשאינו קרוב וזרק מרחוק אז הזריקה נחשבת גם להולכה והוי הולכה שלא ברגל כמו שכתב שם הרמב"ם ועי' מ"מ.

במקום שא"צ להלך אין מחשבה פוסלת, ויל"ע אי בכלל "שם עבודה" עליה, ולכאורה ממה שמדמה לזר שהוליק שלא לצורך נראה שאינה עבודה, אמנם זה איירי לענין לפסול, ויל"ע מה יהיה דינו לגבי מלקות, עי' ח"י הגר"ז.

תוד"ה אתה, ביישוב הקושיא על רש"י עי' באחרונים, ועי' בגר"ז דלס"ד דאין קבלה גם אין הולכה עיי"ש.

קבלו בחוץ אינו חייב כרת, ועי' רש"י המקור, ע"ע קז: וקטו: ובתוספות שם, ועי' ש"י הגרמ"ד (רכח') מה נביא לתרץ מהגר"ז.

רש"י ד"ה קיבלו, מבואר בדבריו שפרועי ראש חייבים רק על עבודה תמה, ועי' תוס' לקמן טו: דפליגי, וברעק"א גליון הרמב"ם ביאת מקדש ט' י'.

יצאו ש"ש והקטרת אימורים, בגוף הדבר מה שבעי קרא לומר שאין פיגול פוסל בהם, אף שלעיל ה: אמרנו שמחשבת שלא לשמה אין פוסל מהם מסברא כיון שאין הם עבודות המעכבות, צ"ל דמבואר כאן דמחשבת שלא לשמה היא חסרון במעשה ההקרבה, ולכן במה שלא מעכב לא מפריע, אבל מחשבת פיגול היא מעשה מבחוץ הבא ופוסל את הקרבן ולכן ס"ד דאף שאינם עבודות המעכבות המחשבה בהם תפסול.

ע"ב

תוד"ה על, עי' בסוגיה במעילה ז. ובתוס' שם, והגר"ז תי' דהכא איירי שחישב קודם שגמר את כל המתנות דהדם עדיין ראוי לזריקה, ובמה שתירצו דאיירי בדם שנשפך על הריצפה ואין מצוה לאספו, עי' קרן אורה שם, ועי' מקדש דוד לג' ב'

הא דאמר הרינו שוחט ע"מ לקבל דמה למחר, לרש"י כה"ג אינו מפגל, דאין מפגלין בקבלה, אבל בעה"מ הרמב"ן והרשבא בחולין לט' ס"ל דמפגלין, ולדבריהם בהריני שוחט ע"מ לקבל דמה אז מפגלין, ועי' ראב"ד על התו"כ ד' ד', ועי' מנחת אברהם (קס').

שמעתי שטבילת אצבע מפגלת, וכתב ברש"י דטבל אצבעו ע"מ להקטיר אימורין למחר, ועי' ספרי ב"ב למה לא נקט בפשיטות דטבל ע"מ להזות למחר, וע"ע בחשק שלמה שהקשה דהוי עומד בפנים ומחשב על עבודת חוץ שלא מהני (לקמן מד:), עי' תי'.

אף חטאת שלא לשמה אין מוציא מידי פיגול, עי' כ.הגר"ז מאי קס"ד הא כהרצאת כשר כך הרצאת פסול, (לקמן כח:).

תוס' הג"ה עי' באחרונים מה שתירצו על קושייתם.

אמר רב מרי וכו', בדמיון מתן קומץ לקבלה, וכן שאר העבודות, עי' כ.הגר"ז, ובספרי תלמידי ב"ב.

סביארו דבעצם היא עבודה בפני עצמה כיון שלא סגי דלא עביד לה אלא כדי שתפגל צריך לדמותה לאחת מ-ד' עבודות, עי' ליקוטי הלכות ובחי' הגר"ז, ויש נ"מ בדבר האם יפסול בה שינוי בעלים (עי' מ"מ פסוהמ"ק יז' ג'), ולפי זה ביארו למה לר"ש שבהולכה אין מפגלין גם טבילת אצבע לא תפגל ואף שטעמו בהולכה הוא משום שאפשר לבטלה והיא א"א לבטלה, אלא שכיון שאין בהולכה פיגול אין לה עבודה שיה אפשר ללמוד ממנה.